

บทนำ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงราย

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๙ หมวด ๒ มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับ มาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง มีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง มีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยจะต้องเป็นการตอบสนองต่อความต้องการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นและสอดคล้องกับแนวนโยบายการพัฒนาของจังหวัดและประเทศ

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่สุดในจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร มีฐานะเป็นนิติบุคคล เขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คือเขตจังหวัด พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการจัดบริการสาธารณะประกอบกับนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย นางบุศริณธัญ วรพัฒนานันท์ ได้แถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยได้วางกรอบนโยบายการพัฒนาและการประสานความร่วมมือของท้องถิ่นในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้านการเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม การศึกษาและการสาธารณสุข ด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและการจัดระเบียบชุมชน สังคม เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งมุ่งหวังเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยเน้นกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

แผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๐) ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ เป็นเครื่องมือที่สำคัญและเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้วางแผน/โครงการ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและท้องถิ่นของตนเองภายใต้ระเบียบ กฎหมาย และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่และสอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดเชียงราย ภายใต้วิสัยทัศน์ “**เชียงรายเมืองน่าอยู่ ประตูกองสุ่ออาเซียน**” อย่างไรก็ตามแม้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายจะมีแผนพัฒนาที่ดี แต่หากไม่สามารถบ่งชี้ถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นได้ ก็ไม่สามารถที่จะบ่งบอกความสำเร็จของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ระบบการติดตามและประเมินผลจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยตอบคำถามได้ว่า องค์การได้ดำเนินงานตามเป้าหมายวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร ในขณะเดียวกันข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น สามารถนำมาแก้ไขปัญหาปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาในปีถัดไป และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ข้อ ๒๙(๓) กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือน ธันวาคมของทุกปี

การติดตามประเมินผลจึงถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปรับปรุง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานลดปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงาน ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงาน

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา จึงเป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ สอดคล้องกับการใช้ทรัพยากร(งบประมาณ)เพียงใด ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลถือเป็นข้อมูลย้อนกลับ(Feedback)ที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายต่อไป

๒. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๖ กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ได้มีคำสั่งที่ ๓๖๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย และคำสั่งที่ ๑๑๙๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งประธานและเลขานุการคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (รายละเอียดตามคำสั่งแนบท้ายภาคผนวก)

๓. อำนาจหน้าที่

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๘ , ๒๙ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละครั้ง ภายในเดือนธันวาคม ของทุกปี ซึ่งการดำเนินงานคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาอาจดำเนินการติดตามและประเมินผลเอง หรือผู้บริหารท้องถิ่นอาจมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ หรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาภายใต้ข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมาย ให้ดำเนินการติดตามและประเมินผล

๔. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๔.๑ เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพของการนำแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ไปสู่การปฏิบัติ

๔.๒ เพื่อทราบระดับความพึงพอใจ/ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานโครงการของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

๔.๓ เพื่อทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการในแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

๔.๔ เพื่อนำผลจากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ทบทวนยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา แผนงาน โครงการ และจัดลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์ การพัฒนาที่จะจัดทำแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ครั้งต่อไป

๕. ขอบเขตของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๕.๑ ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่การติดตามการดำเนินโครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงราย ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จำนวน ๑๘ อำเภอ

๕.๒ ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ หน่วยงานภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนและประชาชนชาวจังหวัดเชียงราย ผู้ได้รับประโยชน์ จากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

๖. ระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๕๘ – ธันวาคม ๒๕๕๘

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

๗.๒ ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงราย เพื่อกำหนดแนวทาง วิธีการ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ

๗.๓ ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาตามโครงการต่างๆ ในแผนพัฒนาสามปีเก็บ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารอ้างอิง การสังเกตการณ์ และสอบถามความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงาน โครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

๗.๔ ประชุมคณะกรรมการเพื่อสรุปผลการดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาพร้อม รวบรวมความเห็นของคณะกรรมการฯ ที่ได้รับจากการติดตามและประเมินผล

๗.๕ จัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผล และเสนอความเห็นต่อนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเชียงราย ตามระเบียบฯ

๗.๖ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ลงนามประกาศใช้เป็นรายงานการติดตาม ประเมินผลแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย และประกาศให้ประชาชนทราบภายในเดือนธันวาคม ของทุกปี

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ ทราบถึงประสิทธิภาพของการนำแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ที่นำไปสู่การปฏิบัติ

๘.๒ ทราบถึงระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

๘.๓ ทราบถึงข้อมูล ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

๙. การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา มีขั้นตอนดังนี้

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ได้กำหนด วิธีการและรูปแบบการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๘

๙.๑ ติดตามและประเมินผลจำนวนโครงการที่นำไปสู่การปฏิบัติ เทียบกับจำนวนโครงการใน แผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๐) และเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑ – ๔)

๙.๒ ติดตามและประเมินผลจำนวนงบประมาณที่นำไปสู่การปฏิบัติ เทียบกับจำนวนงบประมาณ ในแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๐) และเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑ – ๔)

๙.๓ ติดตามและประเมินผลความพึงพอใจ ความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะตาม แผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย(พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๐)และเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๑-๔)ที่ดำเนินการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ โดยติดตามและประเมินผลระหว่างการทำงานโครงการ และ/หรือหลังดำเนินการเสร็จสิ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

(๑) ศึกษาและทำความเข้าใจกับแผนงาน/โครงการ ที่จะติดตามและประเมินอย่างละเอียด ก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดในการติดตามและประเมินผล

(๒) วางแผนติดตามและประเมินแผนงาน/โครงการ โดยคัดเลือกโครงการที่จะติดตามและประเมินผล กำหนดโจทย์ คำถาม กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

(๓) สร้างเครื่องมือในการติดตามและประเมินผล ให้สอดคล้องกับโจทย์และวัตถุประสงค์ของการประเมินว่าต้องการประเมินเรื่องใดบ้างโดยใช้วิธีทดสอบสอบถาม สัมภาษณ์ และสังเกตการณ์

(๔) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร แบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์

(๕) วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติต่างๆ เช่น ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(๖) การรายงานติดตามและประเมินผล โดยจัดทำสรุปเล่มแจ้งส่วนราชการผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานในครั้งต่อไป

คณะกรรมการติดตามและประเมินผล คัดเลือกโครงการเพื่อติดตามและประเมินผลตามรายยุทธศาสตร์ จำนวน ๓๐ โครงการ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาระบบคมนาคมและขนส่งฯ	จำนวน ๑๓ โครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	จำนวน ๔ โครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	จำนวน - โครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมฯ	จำนวน ๑๓ โครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฯ	จำนวน - โครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการบริหารการเมืองการปกครอง	จำนวน - โครงการ

๙.๔ เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะจากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

๙.๕ จัดทำรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนทราบ และใช้ข้อมูลจากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายไปทบทวน ปรับปรุงแผนพัฒนาและการทำงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายต่อไป

๑๐. การวิเคราะห์และประเมินผล

๑๐.๑ ติดตามและประเมินผลจำนวนโครงการในแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) และเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑ - ๔) เทียบกับจำนวนโครงการที่นำไปสู่การปฏิบัติ นำเสนอในรูปแบบตารางอธิบายด้วยคำร้อยละ

๑๐.๒ ติดตามและประเมินผล จำนวนงบประมาณในแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) และเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑ - ๔) เทียบกับจำนวนงบประมาณที่นำไปสู่การปฏิบัติ นำเสนอในรูปแบบตารางอธิบายด้วยคำร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลคำร้อยละ ข้อ ๑๐.๑ และข้อ ๑๐.๒ แบ่งเกณฑ์การวิเคราะห์คำร้อยละ ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย

๐๑ - ๒๐%

๒๑ - ๔๐%

๔๑ - ๖๐%

๖๑ - ๘๐%

๘๑ - ๑๐๐%

การแปลความหมาย

มีการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติโดยยังต้องปรับปรุง

มีการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติได้พอใช้

มีการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติได้ปานกลาง

มีการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติได้ดี

มีการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติได้ดีมาก

๑๐.๓ การติดตามและประเมินผลทางระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนและประเมินผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-Plan)

๑๐.๔ ติดตามประเมินผลความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนารายยุทธศาสตร์ และประเมินความพึงพอใจรายโครงการ และนำเสนอในรูปแบบตารางอธิบายด้วย คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการประเมินความพึงพอใจ ข้อ ๑๐.๔ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปรผล แบ่งเป็น ๓ ระดับความสำคัญ คือ มาก ปานกลาง น้อย ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้ค่าคะแนนแต่ละข้อคำถาม ดังนี้ คือ

๑) มาก	หมายถึง	๓	คะแนน
๒) ปานกลาง	หมายถึง	๒	คะแนน
๓) น้อย	หมายถึง	๑	คะแนน

ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดอัตราภาคชั้น (Interval) ดังนี้ คือ

ช่วงคะแนนค่าเฉลี่ย

๒.๓๔ - ๓.๐๐

๑.๖๗ - ๒.๓๓

๑.๐๐ - ๑.๖๖

การแปลความหมาย

มาก

ปานกลาง

น้อย

